

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Fotografie JUDr. J. Musiola

Ročník XXII.

PROSINEC 1980

40 LET UČNOVSKÉHO ŠKOLSTVÍ V HRANICÍCH

ANTONÍN HINŠT

1945 — 1957

V krátké době po osvobození se škola konsolidovala a učni vykonali velký kus práce nejen pro sebe, ale i při budování závodu II. V roce 1949 dochází k reorganizaci a soustředění výuky pro celý kombinát Sigma PUMPY v závodě Sigma Lutín do střediska pracujícího dorostu (SPD).

Takto organizovaná výuka měla mnoho obtíží a odrazila se i v nezájmu rodičů dát děti do učení mimo domov. Proto již ve školním roce 1951—52 vzniká pro 2. ročník vlastní SPD v Hranicích. V tomto školním roce do 1. ročníku v Lutíně vstoupila do učení pro Sigmu Hranice první děvčata.

V SPD v Hranicích bylo celkem 23 chlapců a byli všichni povinně ubytováni v dřevěném baráku v závodě II. Měli tam učebnu, společenskou místnost a kancelář vychovatelů. Na odbornou výuku docházeli do SPD Stavomontáže Hranice (v dnešním objektu SOU Sigma).

Stav roztržitěné výuky trval až do roku 1953, kdy byly u nás zřízeny státní pracovní zálohy. V této době se uvolnily objekty SPD Stavomontáže a 1. září 1953 začíná výuka učňů pro závod Sigma v odborném učilišti státních pracovních záloh. Hned na začátku školního roku podnik zahájil generální opravu budovy školy, která byla v značně dezolátním stavu. Tato akce byla vlastně výsledkem návštěvy prezidenta republiky Antonína Zápotockého, kterou vykonal v době pobytu v lázních Teplicích nad Bečvou. Podnik se snažil urychleně odstranit základní nedostatky, ale nedostatků bylo mnoho. Učni museli být ubytováni v internátě, i když byli zblízka, ubytování nemělo potřebnou kapacitu ani úroveň. I způsob výuky a výchovy měl řadu nedostatků. Problémy neustále narůstaly, a tak se potvrdila stará zkušenost, že dobré učiliště musí mít i dobré zázemí v mateřském závodě. 1. září 1957 bylo zrušeno učiliště SPZ a zřízeno **Odborné učiliště n. p. Sigma Hranice.**

1957 — 1975

Odborné učiliště n. p. Sigma Hranice přejímá od SPZ jak budovy, tak všechno zařízení. Metodicky je řízeno nejprve odborem školství KNV Olomouc, pak ONV Přerov a nakonec od roku 1963 KNV Ostrava. Tím závod navazuje na svou tradici z roku 1940, kdy provádí výuku učňů nejen pro svůj závod, ale i pro TOS Lipník, ČSD Hranice, Elektro — Praha Mílotice a další organizace. Vedení závodu energicky řeší základní nedostatky a vytváří podmínky k tomu, aby v co nejkratší době došlo ke skutečnému rozkvětu učiliště. Od roku 1964 spadá učiliště přímo do úseku ředitele podniku. Jedině tak bylo zvládnuto řešení některých nutných provizorií, než byly vybudovány příslušné objekty přímo v areálu učiliště. V roce 1964 byla vybudována v učilišti nová hala pro strojní profese, byly zde upraveny dílny rukodělných oborů, šatny, sociální zařízení i příslušné kanceláře s výdejnou nářadí, které slouží dodnes.

Na základě vládního usnesení 385/60 bylo učiliště v Hranicích pověřeno úkolem zajistit výuku vodohospodářských profesí. Tím vzrostl počet učňů a to nejen od vodohospodářské organizace z Moravy, Slovenska a Čech, ale i z pobočného závodu Závadka nad Hronom. Proto ubytování učňů muselo být řešeno provizorním způsobem nejen v dřevěném baráku na učilišti, ale i na svobodárně podniku a pak na tř. 1. máje „U Jambora“. Je pochopitelné, že takové ubytování bylo po všech stránkách nevyhovující. Proto bylo zahájeno jednání o výstavbu domova v areálu učiliště a také započato s jeho výstavbou v roce 1964. V roce 1966 je dán slavnostně do užívání domov pro 240 učňů s vlastním kinosálem a společenskými místnostmi s moderním příslušenstvím. Před dokončením domova byla provedena

prvá rekonstrukce kotelny. Růst provozu učiliště si vyžádal výstavbu nové vrátnice s telefonní ústřednou a místností pro přijímání návštěv. Vchod z třídy Sovětské armády byl uzavřen a od 1. května 1967 je hlavní vchod do učiliště z ulice Partyzánské.

Od roku 1966 probíhá provizorní přemístění staré nevyhovující kuchyně a generální úprava celé budovy — bývalého pavilónu nemocnice. Tak zase za pomoci učňů i výchovných pracovníků 1. září 1968 učiliště získává nejlépe vybavenou kuchyň a jídelnu v Hranicích spolu s reprezentačními kancelářemi vedení učiliště a hospodářského úseku. V zápatí na to z bývalé budovy domova dívek oboru provozní elektromontér si upravili pěknou dílnu s laboratorii a odstěhovali se z provizoria dřevěného baráku.

Tím program budování učiliště zdaleka není podle dlouhodobého plánu ukončen. Vedení podniku získává celou plochu zahradnictví KS, které se přemísťuje a po dvouleté výstavbě v rámci akce „Z“ je 10. 12. 1972 dána do provozu sportovní hala opět za výdatného úsilí učňů a výchovných pracovníků. Je to objekt, který neslouží jen učilišti, ale také široké sportovní veřejnosti v Hranicích. V zájmu zkvalitnění mimoučební výchovy a sportovního využití učňů, byl během dvou let vybudován a dne 24. 9. 1975 dán do provozu sportovní areál pro všechny míčové hry, dvěma tenisovými kurty a lehkooatletickým stadiónem s 200 m běžeckou dráhou.

Za plné podpory podniku a na základě jeho dobrých hospodářských výsledků bylo za výdatné pomoci učňů a výchovných pracovníků uskutečněno úctyhodné dílo, které dělá čest nejen podniku, ale i naší celé socialistické společnosti, která pro výchovu nové směny vyvíjí ty nejlepší podmínky.

Souběžně s investiční výstavbou se zkvalitňovalo vybavení dílen stroji i nářadím.

Ve škole byly a stále jsou budovány speciální učebny fyziky, rukodělných oborů, strojních oborů, technického kreslení a v roce 1974 byla zahájena výstavba vlastního televizního centra se studiem a režii, aby postupně ve všech učebnách mohla být využívána moderní vyučovací technika, tj. televize.

Hodnota moderních vyučovacích pomůcek všeho druhu je dnes již statisícová. O jejich maximální využití se nyní stará komplexní brigáda, která byla založena v roce 1974. Za zmínku jistě stojí, že v letech 1968—71 vykonalo odborné učiliště záslužnou činnost při zaškolování 36 vietnamských praktikantů. Že učiliště dosahovalo v tomto období ve výchově a výuce značných úspěchů, dosvědčují nesporně jeho umístění v nejrůznějších meziučilištních soutěžích.

V pěti ročnících meziučilištní soutěže v rámci krajského odborného svazu se třikrát umístilo mezi 16 učilišti na prvním místě a 12. října 1965 mu byla předána putovní standarta do trvalého držení. Hned v roce 1966 se učiliště přihlásilo do odborné meziučilištní soutěže v rámci VHJ Sigma Olomouc a umísťuje se na prvním místě a pět učňů přejímá vůbec první odznaky „Nejlepší učeň VHJ Sigma“. Rovněž v dalších letech se učiliště umísťuje na prvních místech. V souvislosti s mimoučební výchovou je třeba se zmínit o velmi dobrých výsledcích dosažených v rámci Učňovské akademie. Ve školním roce 1973—74 naše družstvo vyhrálo II. kolo v rámci VHJ Sigma a v celostátním resortním finále se umístilo na druhém místě.

Také činnost SSM je na velmi dobré úrovni. Za školní rok 1974—75 získává Putovní standartu OV SSM, jako nejlepší svazácká organizace okresu Přerov. Značnou propagační i výchovnou práci zabezpečuje technická tvořivost mládeže STTM, kterou organizují mistři odborné výchovy. Při výchově učňů k internacionalismu pomáhá od roku 1967 družební smlouva s odborným učilištěm v NDR, kde recipročně odjíždí každoročně 15 učňů. Tento úspěch doznává i v celostátní soutěži učilišť federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství a za školní rok 1974—75 obdrželo čestné uznání II. stupně za výsledky v mimoučební zájmové činnosti.

KULTURA ŠKOLÁM

je název systému kulturních akcí pro mládež a zabývají se jim všechna kulturní zařízení v našem státě. Jde o výchovné pořady hudebního nebo literárně dramatického žánru, které jsou připravovány tak, aby doplňovaly vyučovací osnovy základních deviletých škol, středních škol i učilišť. To znamená, že mají přispět k rozšíření a upevnění poznatků z hudební výchovy, literatury, dějepisu, občanské nauky. Mezi akce v tomto systému patří i návštěvy filmových představení, která si zajišťují školy přímo s vedením městských kin, dále pak návštěvy výstav nebo památkových objektů.

Systémem „Kultura školám“ se zabývá jednotný klub pracujících již řadu let a na tomto pracovním úseku získal mnoho zkušeností. Organizuje hlavně **divadelní představení pro nejnižší ročníky ZŠ, pro starší pak výchovné koncerty a literárně dramatické pořady** a zve k návštěvě těchto akcí i okolní školy.

V letošním roce zorganizoval jednotný klub pracujících šest **divadelních představení pro žáky 1.—3. tříd ZŠ** Dvě z nich v **nastudování ostravského divadla „Čtyřlístek“**, další čtyři provedl **loutkařský soubor Václava Matěje Kopeckého z Teplíc v Čechách**. Loutková představení byla navštívena i žáky ZŠ z Drahotuš, Velké, Černotína, Ústí a Skaličky. Pro žáky od 4. do 9. třídy se uskutečnilo dvanact výchovných koncertů. **Ostravské smyčcové kvarteto** navštívilo mladé publikum s programem „Strom života“, **profesoři ostravské konzervatoře** uskutečnili u nás koncerty s názvem „Lidová píseň v dílech našich skladatelů“. Navázali jsme také úspěšnou **spolupráci s místní lidovou školou umění, jejíž učitelé připravili v systému KS tři výchovné koncerty** nazvané „Dechové nástroje v minulosti i současnosti“. Tento koncert byl určen starším žákům a setkal se s velkým ohlasem, takže jsme koncert doporučili i okolním školám. Uskutečnil se pak ještě ve Stříteži n. Lud., Potštátě, Bělčíně, v Hustopečích n. Beč. Přirozenou touhou dětí je poslouchat populární hudbu a proto jsme uskutečnili **tři koncerty Pavla Nováka se skupinou Proto** a řadu výchovných programů jsme v tomto roce uzavřeli **dvěma koncerty komorního orchestru moravských filharmoniků**. Jejich koncerty byly nazvány „Komorní orchestrální hra“.

Jednotný klub pracujících pamatoval ve svém plánu i na nejmladší diváky z mateřských škol. Loutkařský soubor JKP pro ně připravil pásmo krátkých loutkových her, které však v poslední chvíli pro nepředvídané technické závady v budově Tunel nemohl uskutečnit. Ale přesto nezůstaly Mateřské školy tak úplně stranou. Zajistili jsme **pro některé školy besídky o zvířátkách**, které se konaly přímo ve školách.

Kromě uvedených akcí měly všechny hranické i okolní školy možnost navštívit rozsáhlou výstavu v sále jednotného klubu pracujících, která byla připravena v rámci oslav 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Výstava měla název „Hranice od známé minulosti k radostnému dnešku“.

Všechny kulturní programy pro mládež v systému „Kultura školám“ se konají ve velkém sále JKP ve vyučovací době a jsou velmi dobře navštěvovány. S vedením jednotlivých škol se nám za léta spolupráce podařilo navázat dobré kontakty, takže organizace těchto akcí probíhá plynule podle plánu, který je před každým pololetím prokonzultován. V předcházejících letech jsme organizovali také výchovné pořady pro studenty středních škol a učilišť, ale pouze v době mimo vyučování. Akce proto nebyly dobře navštěvovány, takže jsme v tomto roce od nich upustili. Studující a učňovské mládeži jsme však průběžně nabízeli večerní akce pro veřejnost, zvláště koncerty Kruhu přátel hudby, ale také přednášky, akce k významným výročím apod. a samozřejmě na tyto akce jsme poskytovali výraznou slevu.

Ovšem práce s mládeží je v Jednotném klubu pracujících ještě rozsáhlejší než dává uvedený přehled akcí pořádaných v systému „Kultura školám“. Pořádáme

také kursy pro mládež — hudební, odborné, společenské výchovy apod., dáváme životní prostor Klubu mladých při MěstV SSM, pořádáme přednášky v domovech mládeže i ve školách. Organizování kulturních akcí pro mládež není v JKP žádnou novinkou, naopak jde o činnost již tradiční. Proto se domníváme, že naše úsilí vychovávat všestranně vzdělaného člověka s potřebou společensky a kulturně žít stále ještě není úspěšné, neboť sotva mladí lidé ukončí školní docházku, většinou přestávají kulturní akce navštěvovat. Domníváme se, že zde je potřeba, aby naše úsilí podpořili všichni dospělí občané tím, že budou mladým lidem vzorem v tom smyslu, že i oni se budou společenského a kulturního života zúčastňovat v plné míře, tak jak jim to umožňuje nejen naše zařízení, ale i další organizátoři kulturního života ve městě.

Eva Horáková

Kapitolky z kulturní historie města Hranic

PhDr. BOHUMÍR INDRA

HRANIČTÍ SOCHAŘI — KAMENÍCI BALTAZAR A JOSEF PISKOŘOVÉ

V druhé třetině 19. století měli v Hranicích kamenickou a sochařskou dílnu kamenický mistr Baltazar Piskoř a jeho syn Josef. Hranický vápencový lom Skal-ka poskytoval jim dobrý materiál pro kamenické a sochařské práce. Otec ani syn neměli akademické vzdělání, byli cechovními mistry kamenického řemesla. Prováděli všechny kamenické a sochařské práce jako jejich předchůdce sochař, řezbář a kameník František Gallaš (1723-1795), otec obrozenického spisovatele a buďatele Josefa Heřmana Agapita Gallaše. Jejich díla jsou rozseta po dalekém okolí. Dochované památky v terénu jsou zjišťovány při umělecko-historickém průzkumu, prováděném pracovníky Státní památkové péče pro soupis a popis uměleckých památek Moravy, připravovaný k vydání Československou akademií věd v Praze. Zaniklá výtvarná díla jsou evidována z kostelních, vrchnostenských a obecních účtů, inventářů apod. pro nový slovník československých výtvarných umělců.

Baltazar Leopold Piskoř se narodil 1. 1. 1803 v Hranicích jako syn soukenického mistra Baltazara Piskoře, bydlícího na náměstí v domě čp. 83. Po vyučení kamenickému a sochařskému řemeslu a vandrovních letech na zkušenou se usadil v Hranicích, oženil se s Veronikou, dcerou Matyáše Reka, sedláka v Hluzové a otevřel si na předměstí v domě čp. 493 kamenickou a sochařskou dílnu. Kromě početných náhrobků, kamenicky dovedně provedených i figurálních náhrobků, z nichž se však dodnes dochovalo jen několik na hranickém městském hřbitově, u Kostelíčka, v Drahotuších aj. jsou to hlavně kamenné kříže v polích širokého okolí, jež dokládají kamenickou dovednost a sochařskou jeho zručnost. Dilem Baltazara Piskoře je též mariánský sloup na hranickém náměstí s výjimkou vlastní mariánské sochy z r. 1729. Město Hranice po příkladu okolních měst Lipníka, Nového Jičína, Potštátu aj. rozhodlo r. 1838, aby stará kamenná socha mariánská na náměstí, umístěná dosud jen na nízkém zděném podstavci, byla důstojněji osazena na vysoký sloup, postavený na kamenném soklu a schodech. Návrh na nové umístění mariánské sochy navrhl a nakreslil hranický akademický sochař Antonín Piskoř r. 1838. Jeho kresebný návrh vlastnoručně jím podepsaný, se dochoval v archivu velkostatků Hranice, který návrh schválil. Kamenický mistr Baltazar Piskoř provedl všechny kamenické práce podle návrhu v r. 1839, trojstupňové schody, vysoký, bohatě členěný čtyřstranný kamenný sokl, zdobený maskarony, vlastní sloup, svisle žlábkovaný, ukončený korintskou hlavicí, na níž spočívá zeměkoule, ovinutá hadem. Na tuto kouli postavil Piskoř starou kamennou sochu P. Marie, kterou dal pořídit r. 1729 vrchní hranického panství Josef Antonín Böhm místo starší dřevěné mariánské sochy z konce 17. století, přenesené a umístěné pak do

výklenku nad průčelím hranického Kostelíčka. Za všechny tyto práce včetně dodávky kamene bylo Baltazaru Piskořovi zapláceno 300 zl. Mariánská socha, pokleslá v důsledku pozdějších stavebních úprav na náměstí na jednu stranu, je dnes vychýlena již o 21 cm (!). Sloup se sochou by měl být řádně osazen, aby se zabránilo dalšímu vychýlení, jehož důsledkem by mohlo být zřícení a rozbití starobylé umělecky hodnotné sochy z r. 1729.

U otce se vyučil kamenictví a sochařství i jeho syn, sochař a kamenický mistr Josef Piskoř, nar. 8. 7. 1829. Hranický dopisovatel novojičínského časopisu Die Biene, vydávaného nákladem knihkupce J. N. Enderse v Novém Jičíně, píše r. 1852 v čísle z 25. 6., že mladičský snaživý sochař Josef Piskoř z Hranic dělá pro hlavní oltář farního kostela v Místku sochy (statue) a jiné z proslulého hranického mramoru. V dalším čísle z 12. 6. uvádí, že Piskoř dělá čtyři kamenné pilastry z hranického mramorového kamene pro radniční portál v Lipníku nad Bečvou a že altán nad portálem již dokončil. Také k hlavnímu oltáři v Místku dělal Piskoř v té době kamenné sochy. Altán a kamenné sloupy před starou lipenskou radnicí stojí dodnes. Piskoř se r. 1857 oženil s Marianou Kyjovskou, dcerou bývalého sládky, zemřel však již po 5 letech 29. 1. 1861 ve věku pouhých 31 let na tuberkulózu a byl pochován na hřbitově u Kostelíčka. Jeho náhrobní deska tesaná otcem, byla r. 1882 obrácena a použita na druhé straně pro oznáčení hrobu Veroniky Pitnerové před kaplí sv. Antonína, zemřelé toho roku. Náhrobní deska byla na hřbitově ještě v r. 1963, později byla odstraněna. Josef Piskoř vytvořil nepochybně řadu dalších kamenických hodnotných prací, jež zatím neznáme.

Jeho otec, kamenický mistr Baltazar Piskoř, přežil syna a vedl kamenickou dílnu do své smrti 14. 1. 1864, zemřel ve věku 61 let. Jeho manželka Veronika zemřela rok před ním. Jediná dcera Františka se provdala již r. 1954 za kamenického tovaryše Vincence Budína, syna Petra Budína z Volčířova u Brna, který pracoval v otcově dílně, později se však vrátil jako kamenický mistr do Brna.

Prameny a literatura:

Matriky a gruntovní knihy města Hranic, Velkostatek Hranice — Státní archiv Opava — pracoviště Janovice u Rýmařova.
B. Indra, Akademický sochař Antonín Piskoř (1815—1956), Zpravodaj MHLT 1975, prosinec, s. 13—15.

MUSICI MORAVIAE

a Kruh přátel hudby v Hranicích

Kruh přátel hudby při Jednotném klubu pracujících připravil pro letošní sezónu bohatý koncertní život. V prosinci se uskutečnil již IV. koncert KPH, na němž přednese svůj program komorní soubor MUSICI MORAVIAE (komorní orchestr moravských filharmoniků).

Tento soubor vznikl v roce 1971 jako výsledek dlouholetých snah členů Moravské filharmonie Olomouc vytvořit smyčcový komorní orchestr na profesionální úrovni. Všechny předcházející pokusy ztroskotaly, protože scházela tvůrčí umělecká osobnost, která by dávala záruku správného vedení orchestru a jeho dalšího uměleckého růstu.

Violista Josef Tomeček kolem sebe soustředil mladé hráče a podařilo se mu vytvořit vyrovnaný kolektiv nadšených hudebníků, který vykrystalizoval v roce 1973 pevným obsazením jednotlivých skupin smyčcových nástrojů, které jsou podle potřeby doplňovány nástroji dechovými a bicími. Souboru se podařilo

v krátké době nastudovat bohatý repertoár, jehož základem jsou především díla mistrů baroka, předklasicismu a klasicismu, která orchestr interpretuje s vyhraněnou stylovostí a srozumitelností, jak si to dnešní vyspělé a náročné publikum žádá. Soubor se však nevyhýbá ani interpretaci moderní a současné hudby. Navazuje na tradici orchestru Moravské filharmonie, který na svých koncertech pravidelně uvádí novinky českých i zahraničních skladatelů.

Soubor MUSICI MORAVIAE již absolvoval řadu úspěšných koncertů a významnou měrou se podílí na obohacení kulturního života především v olomouckém regionu.

Další umělecký růst souboru je dán entuziasmem a zdravou ctižádostí všech členů souboru, v neposlední řadě pak i osobností vedoucího souboru Josefa Tomečka.

Naše publikum se se souborem seznámilo již před dvěma lety, rovněž na koncertu KPH. Také žáci vyšších ročníků hranických ZDŠ navštívili v minulém měsíci výchovné koncerty tohoto souboru, které připravil Jednotný klub pracujících v systému „Kultura školám“.

Dne 16. prosince 1980 navštíví soubor naše město již potřetí. Pro naše posluchače připravil zajímavý program z děl Josefa Myslivečka, Jana Adama Koželuha, Antonína Filse, Wolfganga Amadea Mozarta. Věříme, že tento koncert bude příjemným dostaveníčkem všech našich hudbymilovných posluchačů. EH

Gymnázium HRANICE a státní zkouška z cizích jazyků

Hranická 1. ZDŠ na tř. 1. máje byla první školou našeho okresu, na níž bylo zavedeno rozšířené vyučování cizím jazykům. Ihned poté, co opouštěli školu první absolventi speciálních „jazykových tříd“, řešili na hranickém gymnáziu, kde většina těchto žáků chtěla pokračovat ve studiu, otázku plynulé návaznosti středškolské výuky cizího jazyka na širší jazykové znalosti přicházejících žáků. Na základě spolupráce s vedením ZDŠ byla na gymnáziu vytvořena tato koncepce: sestavit skupiny žáků pokročilých ve výuce a připravit pro ně speciální studijní plán.

Současně se vedení gymnázia společně s vyučujícími zabývalo myšlenkou připravit tyto žáky ještě v průběhu gymnaziálního studia ke státní zkoušce z cizího jazyka na jazykové škole při SEŠ v Přerově. Vedení jazykové školy vyšlo vstříc tomuto programu; umožnilo studentům gymnázia absolvovat roční konzultační kurs. Po intenzivní přípravě přistoupili studenti ke státní zkoušce. Ve školním roce 1978/79 vykonalo státní zkoušku z jazyka anglického devět studentů ze třídy, v níž vyučovala s. prof. Pokorná. V závěru školního roku 1979/80 přivedl ke zkoušce z jazyka německého s. prof. Langer osmnáct studentů, z nichž dvě třetiny složily zkoušku s výborným prospěchem a ostatní s prospěchem chvalitebným.

Dobrá spolupráce mezi uvedenými školami, při níž se uplatňují principy nové koncepce naší socialistické školy — efektivnost vyučování a prohloubení odborné přípravy na gymnáziích — bude i nadále pokračovat.

O tom, že výuka cizích jazyků na našem gymnáziu je kvalitní a že naši studenti jsou dobře připraveni i pro praktickou jazykovou činnost, svědčí zkušenost Petra Hübla. O letošních prázdninách (po právě vykonané zkoušce z němčiny) byl tlumočnickem při skupině 36 německých dětí ze závodu Pumpenwerke Halle, které trávily rekreaci v pionýrském táboře závodu Sigma na Vičanově. Ředitelství školy obdrželo od vedoucího této německé skupiny dopis, v němž se vysoc oceňují jazykové dovednosti našeho studenta a v souvislosti s tím i výchovně vzdělávací práce vyučujícího německého jazyka a školy.

JK

Národní směna na gymnáziu v Hranicích

Sobotní národní směně 25. října t. r. předcházela na hranickém gymnáziu důkladná organizační příprava, při níž spolupracovalo vedení školy se školní organizací SSM. Byly sestaveny skupiny pro pracoviště v prostorách školy, které se věnovaly budování odborné pracovny, úklidu v budově i v okolí školy, úpravě dláždění na školním dvoře a budování biologického areálu. Větší část studentů, profesorů i zaměstnanců školy se zúčastnila práce mimo školu: pomohli při dokončovacích pracích akce Z v rámci volebního programu města Hranic, početná skupina brigádníků sklízela brambory v JZD Hustopeče n. Beč., řada studentů měla toho dne své pracoviště i v závodě Elektro-Praga Milotice n. Beč.

Národní směny se celkem zúčastnilo 81 % žáků školy. V rámci pracovní směny se uskutečnil také sběr odpadových surovin. Bylo odevzdáno 1470 kg papíru, 311 kg železa, 38 kg barevných kovů. Celkem bylo vytvořeno dílo v hodnotě 11 101 Kčs. JK

Vyznamenání

pro organizaci SSM na hranickém gymnáziu

Dne 29. října t. r. přijali studenti školní organizace SSM na zasedání pléna KV SSM v Ostravě Štít 6. pětiletky 1. stupně ČÚV SSM. Vyznamenání obdrželi z rukou předsedy KV SSM s. Sedláře v přítomnosti zástupce ÚV SSM. Je oceněním toho, jak působí školní organizace SSM při gymnáziu v Hranicích na rozvoj pracovní a studijní aktivity svých členů. Všechny svazáky uvedené organizace „Štít“ zavazuje k další dobré práci. JK

Blahopřání spoluobčanům, kteří se v měsíci prosinci dožívají:

75 let:

Valová Ludmila, Tyršova 1448
Máderová Zdenka, Náspy

80 let:

Michalčáková Marie, Hřbitovní 14
Koudela Ladislav, Fierlingerova 1203
Šťastná Gabriela, Hakenova 825
Nevrlá Vlasta, U kostelíčka 401
Plešková Beďříška, Komenského, 230
Černý František, Jaselská 1238
Skrejvalová Marie, Zborovská 1297
Hradilová Anděla, Náměstí 110, Drahotuše

85 let:

Korčová Štěpánka, Pod Klivým 486
Kelar František, Olšovec č. 26

90 let a více

Stoupalová Vlastimila, Přísady 1167
— 90 let
Dosedlová Josefa, Mostní 1437 — 91 let

LYŽAŘSKÝ AREÁL V PARTUTOVICÍCH

Poněkud honosný název, skutečnost však prostá, ale potěšující. Lyžařský oddíl TJ HCV v Hranicích již před lety zbudoval lyžařský vlek na stráni u silnice v Partutovicích. Sjížděli se tam milovníci bílého sportu nejen z Hranic, ale i z blízkého okolí.

Nadšenci z lyžařského oddílu se později rozhodli využít ještě protilehlého svahu severního, na kterém bývají lepší sněhové podmínky. A tak v loňském roce zahájili výstavbu dalšího vleku, který se jim podařilo dát do provozu již 15. prosince 1979, ale s výstavbou ještě neskončili. V letošním roce dohotovili a vylepšili tzv. provozní budovu u nového vleku, která se skládá ze strojovny, klubovny lyžařského oddílu a z místnosti, která slouží návštěvníkům jako šatna a ohřívárna.

Nový vlek a provozní budova byly vybudovány svépomocí za podpory TJ HCV i podniku. Členové lyžařského oddílu odpracovali na stavbě více než 4000 brigádnických hodin. Vydatně jim pomohli také žáci I. ZDŠ v Hranicích, kteří v rámci své mimoškolní činnosti se zapojili do práce při úpravě terénu.

V nastávající lyžařské sezóně budou v provozu oba vleky, a to každou sobotu a neděli od 8.00 do 17.00 hodin. Ve všední dny pro školy a společenské organizace na základě objednávky zajistí lyžařský oddíl provoz mimořádně.

Slova uznání a chvály nad vybudovaným areálem členy lyžařského oddílu TJ HCV jistě potěší, ale jejich úsilí bude korunováno úspěchem až napadne dostatečné množství sněhu, až se opět začnou sjíždět lyžaři a u vleků se budou kličkatit fronty a až oba svahy ožijí pohybem, smíchem a radostí všech sportovců.

Zamyšlení nad perspektivou basketbalu v Hranicích

V našem městě se organizovaná košíková hraje již 30 let. Přitom právě v uplynulých třiceti letech se v celém světě zvedla nesmírně výkonnost v tomto sportu, ČSSR nevyjímaje. To znamená, že i náš oddíl, který je registrován v TJ Sigma Hranice, musí neustále bojovat o lepší výsledky a stále řešit nedostatky, které samozřejmě další rozvoj oddílu přináší. Oddíl košíkové se po celou dobu své existence prakticky pohybuje na výkonnostní úrovni krajského přeboru.

Jako nestor hranického basketbalu, si často kladu otázku, jak v dnešních velmi složitých podmínkách, by bylo možné v našem městě dosáhnout dalšího rozšíření a vyšší úrovně mého sportu. Dospěl jsem k závěru, že jediná cesta je:

1. v rozšíření basketbalu na školách, což je podmíněno výstavbou vyhovujících školních tělocvičen,
 2. v vytvoření pevného kolektivu 4—5 lidí, kteří by se basketbalem neustále zabývali a pracovali v tomto sportu soustavně řadu let,
 3. v lepších hmotných podmínkách trenérů bez rozdílu kvalifikačních tříd.
- Současná situace v oddílu basketbalu je taková, že máme **družstvo třiceti nadšených žáků, devíti starších dorostenců a jednadvaacet registrovaných mužů.** Všechna družstva hrají soutěže na úrovni kraje. Tréninkové možnosti oddílu jsou minimální. Ve sportovní hale OU Sigma připadá na každé družstvo 1 a 3/4 hodiny tréninku týdně. Také trpíme chronickým nedostatkem funkcionářů a trenérů.

Hraničtí košíkáři tedy nemají na různých ustláno, ale věříme, že další rozvoj basketbalu neustrne, i když je limitován výstavbou dalších tělocvičen v Hranicích.

Ing. Vladimír Hudec, „starý trenér“

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V ŘÍJNU 1980:

Přikryl Břetislav, Hromůvka 1518	nar. 3. 4. 1915
Sieglová Anna, kpt. Jaroše 1369	14. 7. 1898
Vítková Hedvika, tř. 1. máje 1078	2. 9. 1910
Rudolfová Marie, Olšovec č. 8	1. 4. 1898
Binková Marie, Gottwaldovo nám. 18	26. 10. 1902

ČEST A VĚČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM!

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V HRANICÍCH upozorňuje své čtenáře z řad dospělých i mládeže na nově upravenou půjčovni dobu:
(platí od 1. 11. 1980)

Oddělení pro dospělé:

Pondělí:	13—18
Úterý:	9—16.30
Středa:	NEPŮJČUJE SE
Čtvrtek:	9—17
Pátek:	9—16

Oddělení pro mládež:

12—17
12—17
NEPŮJČUJE SE
12—17
12—16

VÝSTAVA V DRAHOTUŠÍCH

Osvětová beseda v Drahotuších, za spolupráce ČSZ Drahotuše a met. stře-diska JKP Hranice uspořádala ve dnech 7. 11.—13. 11. 1980 v bývalé obřadní síni MNV Drahotuše **výstavu ručních prací a rukodělné tvorby** pod názvem „**PRACUJÍCÍ VE VOLNÉM ČASE**“.

Návštěvníci mohli zhlédnout četné ukázky a různé techniky vyšívání, háčkování, pletení, drhání, tapico, výrobky ze dřeva, samorosty, malbu na skle a porcelánu a řadu dalších hodnotných a pěkných věcí, které naši spoluobčané vytvořili ve svém volném čase a zároveň svědčí o čilé zájmové činnosti v Drahotuších.

PROGRAMY JKP

Čtvrtek 9. 12. „UMĚNÍ ŽÍT“
sál JKP 19.30 beseda s psychologem a právníkem

Pátek 12. 12. KOLONA
sokolovna 18.00 slavnostní ukončení kursů společenského tance a chování

Sobota 13. 12. KOLONA
sokolovna 18.00 slavnostní ukončení kursů společenského tance a chování

Úterý 16. 12. IV. KONCERT KPH
sál LŠU MUSICI MORAVIAE
19.30 komorní orchestr moravských filharmoniků
sólista — Vlastimil Hrda — fagot
vedoucí souboru — Josef Tomečka
průvodní slovo — Milada Mašatová

AKCE KLUBU MLADÝCH

Středa 3. 12. DISKOTÉKA
sál JKP 18.00 uvádí Jaroslav Okurka

Středa 17. 12. Jazz Q M. KRATOCHVÍLA
sál JKP 19.00 koncert jazzrockové skupiny

Vyučování v kursech JKP

Pondělí:	14.00 — klubovna	— kurs: Počítáme na elektronických kalkulačkách
	15.00 — učebna	— kurs šití
	19.00 — sál	— kurs společenského tance a chování
Úterý:	14.00 — klubovna	— kurs: Počítáme na elektronických kalkulačkách
	16.30 — učebna	— němčina pro začátečníky
	18.00 — učebna	— němčina pro pokročilé
Středa:	15.00 — učebna	— kurs šití
Čtvrtek:	17.00 — učebna	— angličtina pro začátečníky
	18.30 — učebna	— angličtina pro pokročilé
	16.45 — sál	— kurs společenského tance a chování
	19.15 — sál	— kurs společenského tance a chování
Pátek:	16.15 — sál	— kurs společenského tance a chování
	19.00 — sál	— kurs společenského tance a chování

Střihová služba JKP

je v provozu již druhý měsíc a je určena absolventkám kursů šití, které v JKP probíhají již patnáct let. Střihové služby však mohou využít i ostatní ženy, které se nebojí šít.

Střihová služba je otevřena dvakrát v týdnu: **úterý — 9.00—12.00**
čtvrtek — 15.00—18.00

PROGRAMY KIN

Kino Svět:

2.—4. 12.	ÚTĚKY DOMŮ Český film. Příběh o dospělém dítěti a nedospělých rodičích. Film je mládeži přístupný.
5.—8. 12.	SMĚLÉ INKOGNITO Italský film. Parodie na příběhy z Divokého západu. Film je mládeži přístupný.
9.—11. 12.	DVA VÝTEČNÍCI Italská filmová komedie o nerozlučných přátelích, kteří se nezalekli žádné přesily. Film je mládeži přístupný.
10.—15. 12.	PES Španělský film. Drama uprchlého vězně. Film je mládeži nepřístupný.
16. a 17. 12.	POČESTNÁ NOC Maďarský film. Příběh studenta, který si zajistil bydlení v nemravném domě. Mládeži do 18 let nepřístupno.
18. 12. Jen pro členy KPSF	MARNOST NAD MARNOST Sovětský film. Příběh ženy, která si byla příliš jista svým štěstím.
19.—23. 12.	OTROKÁŘI Film Anglie—NSR. Dobrodružný příběh z temné historie Afriky. Film je mládeži nepřístupný.
24. 12.	NEHRAJEME

25.—28. 12. VALACHIHO SVĚDECTVÍ
Italsko-francouzský film. Výpověď muže, který po letech ve službách mafie odhalil její zákulisí.
Mládeži do 18 let nepřístupno.

Filmová představení pro školní družiny

Středa 3. 12. MALÝ TYGR

Středa 10. 12. ZAČAROVANÝ

Středa 17. 12. KULIHRÁSEK

KINO DRAHOTUŠE

3. 12. v 19.00 hod. KŘEHKÉ VZTAHY
Český film. Příběh o tom, jak vzniká láska.
Film je mládeži nepřístupný.

5. 12. v 19.00 TŘI TYGRŮ PROTI TŘEM TYGRŮM
6. 12. v 19.00 Italský povídkový film humorného ladění.
Mládeži do 18 let nepřístupno.

7. 12. v 16.30 CHLAPI PŘECE NEPLÁČOU
Český film. O radostech a strastech malého chlapce v nové rodině.
Film je mládeži přístupný.

10. 12. v 19.00 ZA NEJVYŠŠÍ CENU
Sovětský film. Příběh muže, který pro sobecké cíle ztratil nejbližšího člověka.
Film je mládeži přístupný.

12. 12. v 19.00 HOREČKA SOBOTNÍ NOCI
14. 12. v 19.00 Americký film. V hlavní roli John Travolta.
Film je mládeži nepřístupný.

14. 12. v 16.30 BRONTOSAURUS
Český film režisérky Věry Plívové-Šimkové.
Film je mládeži přístupný.

17. 12. v 19.00 PRO KOHO PLATÍ ZÁKON
Maďarský film. O prvním setkání mladého policisty s životní realitou.
Film je mládeži nepřístupný.

19. 12. v 19.00 KAM NIKDO NESMÍ
21. 12. v 19.00 Český film. Milostný příběh s kriminální zápletkou.
Film je mládeži nepřístupný.

21. 12. v 16.30 POSLEDNÍ MOHYKÁN
Film NSR podle stejnojmenné povídky J. F. Coopera. Romantické dobrodružství z Divokého západu.

29. 12.—1. 1. POMSTA RŮZOVÉHO PANTERA
Anglická filmová veselohra. Další případ nesmrtelného komisaře Cloaseaua.
Film je mládeži přístupný.

31. 12. NEHRAJEME

Začátky všech filmových představení v 17.00 a v 19.30 hodin.

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI — každou sobotu v 15.00 hodin.

6. prosince ČUK A GEK
Sovětský film. Podle povídky A. Gajdara.

13. prosince LIŠTIČKA
Film SSSR. Dobrodružné příběhy malého uprchlíka.

20. prosince O PRINCI SE ŽELEZNÝM SRDCEM
Sovětská filmová pohádka.

27. prosince O PLAČTIVÉ PRINCEZŇE
Sovětská filmová pohádka.

PŘEDSTAVENÍ PRO MLÁDEŽ — každou neděli a svátky ve 14.30 hodin.

7. prosince KŘIDÝLKO NEBO STEHÝNKO
Francouzská filmová komedie. Luis de Funés v roli gastronomického krále.

14. prosince	NENAPRAVITELNÝ Jean Paul Belmondo v titulní roli francouzského filmu.
21. prosince	FUNEBRÁK Starší český film s Vlastou Burianem v hlavní roli.
25. a 26. 12.	ULZANA Film NDR. Indiánský příběh s Gojko Mitičem.
28. prosince	V PRACHU HVĚZD Film NDR. Setkání kosmonautů s podivnými obyvateli neznámé planety. V hlavní roli Jana Brejchová.
25. 12. v 19.00	DOTEK MEDÚZY
26. 12. v 19.00	Anglický film. Dramatický příběh muže, který dokázal nemožné. V hlavních rolích Richard Burton, Lino Ventura a Lee Ramicková. Film je mládeži nepřístupný.
26. 12. v 16.30	NENAPRAVITELNÝ
28. 12. v 16.30	Jean Paul Belmondo v titulní roli francouzské filmové komedie. Film je mládeži přístupný.
PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ — každou neděli ve 14.00 hodin.	
7. prosince	ČUK A GEK Sovětský film podle povídky A. Gajdara.
14. prosince	LIŠTIČKA Dobrodružné příběhy malého uprchlíka. Film SSSR.
26. prosince	DĚDA MRÁZ A ZLÝ VLK Pohádková mozaika ze světa zvířátek. Film SSSR.
21. prosince	POD JEZEVCÍ SKÁLOU Film ČSSR. Nečekaná dobrodružství městského kluka na Šumavě.
28. prosince	TŘI OŘÍŠKY PRO POPELKU Český film podle pohádky B. Němcové.
Pro školní družinu: SVÁTEK DIVOČINY Středa 10. 12.	

25 LET TRANSFÚZNÍHO ODDĚLENÍ NEMOCNICE V HRANICÍCH

V říjnu 1980 uplynulo 25 let od zahájení samostatného provozu na transfúzním oddělení nemocnice v Hranicích. Odběry krve se sice prováděly na tomto pracovišti již od roku 1953, ale pro nedostatek kvalifikovaného personálu byly krevní konzervy převáženy k laboratornímu vyšetření na tehdejší Krajskou transfúzní stanici v Olomouci.

Začátky byly velmi těžké — o tom by mohla velmi dlouho vyprávět prim. MUDr. Irma Šmrhová, která začla budovat toto pracoviště již v roce 1953 a vede je dodnes. V okrese bylo málo dárců, protože dříve se prováděly odběry v Hranicích jen dvakrát do roka, pracoviště bylo umístěno ve stísněných, nevyhovujících prostorách suterénu lékařské budovy, přístrojové vybavení bylo minimální, často se střídaly středně zdravotní pracovnice.

Usilovnou osvětovou prací se během poměrně krátké doby podařilo vytvořit početný kádr stálých dárců krve, postupně se stabilizoval kolektiv oddělení, zlepšovala se jeho vybavenost, i když nevyhovující prostory se již změnit nedaly.

Od roku 1961 začala prim. dr. Šmrhová za pomoci obvodních, závodních i vojenských lékařů a složek Národní fronty pracovat na novém, velmi náročném a zpočátku značně nepopulárním úkolu — převedení dosud placeného dárcovství na dárcovství bezpříspěvkové. Byl to rovněž jeden z hlavních úkolů ČSČK, za jehož pomoci procento bezpříspěvkových dárců ve spádové oblasti NsP Hranice postupně stoupalo až v roce 1968 dosáhl okres Přerov, jako jeden z prvních okresů v SM kraji, 100 % bezpříspěvkových odběrů. Od té doby odebírá transfúzní oddělení krev výhradně bezpříspěvkovým dárcům.

Transfúzní oddělení v Hranicích provedlo za dobu své činnosti již přes 30 000 odběrů krve, má v kartotéce velmi početný kádr stálých bezpříspěvkových dárců, z nichž jeden (s. Josef Sehnal z Černotína) je nositelem zlaté janské plakety za 40 bezpříspěvkových odběrů. 50 dárců je nositelem stříbrné janské plakety za 20 odběrů a 355 dárců jsou nositeli bronzové plakety za 10 odběrů.

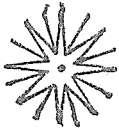

Dárci přicházejí na TO ochotně a rádi, oceňují, že jsou po všech stránkách důkladně vyšetřeni, že se jim na TO poskytuje lékařská rada a pomoc i ve zdravotních problémech, které s dárcovstvím přímo nesouvisí.

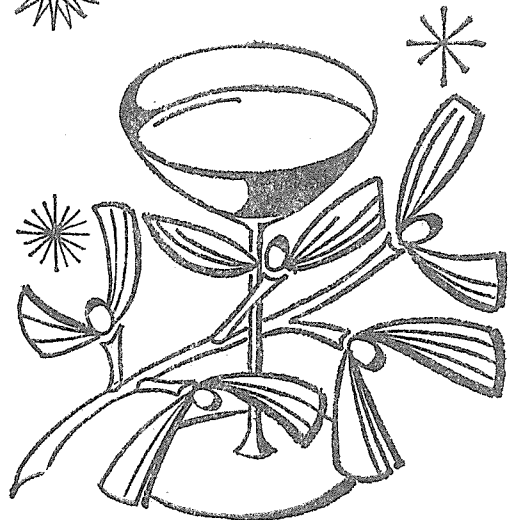
Kolektiv TO, který je nositelem bronzových odznaků BSP, se všestranně snaží zpříjemnit dárcům co nejvíce pobyt ve stísněných prostorách pěknou výzdobou, zábavnými časopisy, co nejrychlejším průběhem vyšetření i odběru a především srdečným a přátelským jednáním.

Přestože je to kolektiv velmi málo početný (pouze 3 SZP), dosahuje velmi dobrých výsledků i po stránce odborné a výborně spolupracuje s OV ČSČK i se základními organizacemi ČSČK.

Prim. dr. Šmrhová vede rovněž hematologickou poradnu pro všechny nemocné s krevními chorobami z celé spádové oblasti a úzce spolupracuje v tomto směru s interním oddělením i ostatními odděleními NsP Hranice.

Lze říci, že toto malé, skromné pracoviště odvedlo za 25 let své činnosti mnoho velmi dobré práce a podílelo se nemalou měrou na úspěších socialistického zdravotnictví v našem okrese.

ŠTASTNÝ
 A VESELÝ

REDAKCE „ZPRAVODAJE“
A JEDNOTNÝ KLUB PRACUJÍCÍCH
přejí svým čtenářům, divákům a posluchačům,
členům souborů a kroužků
a všem příznivcům
PŘÍJEMNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY,
VESELÉ ROZLOUČENÍ S ROKEM 1980
A ÚSPĚŠNÝ ROK 1981

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.